

Redacția
și
Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124

Anunțurile se pri-
mesc după tarif.

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

R O M A N E S C

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an " 80.—
Pe 1/4 an " 40.—

Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an " 160.—
Pe 1/4 an " 80.—

Pentru America
Pe un an 2 dolari

Manuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

Selecționări politice necesare

Purificarea Partidului Național-Liberal. — Ce vor face celelalte partide?

„Răspunderea“, iminentul lup-tător al eliminării elementelor necinstite din viața politică, apărând în București sub conducerea mai multor politicieni de seamă, în ultimul timp a început să întreprindă o aprigă campanie împotriva necinstiților, cari consideră politica drept o platformă de îmbogățire ușoară de pe spinarea populației.

Atacurile sunt îndreptate în special contra unora conducători necinstiți ai actualului guvern, susținând restabilirea moralei, cinstei și idealismului politic.

În ziarul amintit se susține, că în ultimul timp s'au plasat, în special în Partidul Național-Liberal, foarte multe elemente netrebnice, deoarece liberalii n'au avut timp, ca să se organizeze, urmând repede la guvern, după unire.

Apreciem adevărurile înșirate în „Răspunderea“ și ne atașem la lupta-i pornită, convingându-ne, că această luptă este mai mult în asertimentul ardelenilor, deoarece în Ardeal lumea nu prea este obișnuită cu necinste, de care n'a avut de altfel ocazie să constate decât în ultimul timp spre marea-i desamăgire, având o mentalitate idealistă.

În prezent necinstea și la noi și-a ocupat un anumit loc, în mod neobișnuit mentalității ardeleni pătrunse de cel mai mare idealism.

Ori cine își poate închipui, prin urmare, cât de prețioasă le este ardelenilor o luptă pentru restabilirea cinstei și moralei.

Din cauza „politicianilor“ achiziționați în pripă, nu s'au putut valida liberalii la noi. Și „Răspunderea“ o și presupune aceasta, estinzându-și lupta și în Ardeal, unde tocmai era necesară.

Partidul Național-Liberal fiind o puternică organizație politico-economică, evident, că are nevoie de o mare purificare, pentru a-și recăștiga încrederea populației. Liberalii să-și elimineze, deci, toate elementele netrebnice și atunci vor putea conta pe spriginul populației.

Celelalte partide, evident, de asemenea își vor evidenția elementele netrebnice, venind la putere și ar face deci mai bine, dacă s'ar scapa de ele la timp, cunoscându-și-le încă de pe acuma. Altfel după o scurtă guvernare vor fi nevoite a se retrage dela putere, pierzând pentru totdeauna încrederea populației, care așteaptă dela conducătorii săi: muncă, cinste și legalitate, nu pe hârtie, cum o făcuse averescanii pentru a avea o platformă în jafuri, ci în realitate introduse.

Despre averescani de altfel nu este vorba pentru că în rămă-

șițele „partidului... poporului“ nu mai este ce purifica, nefiind dela început nici o excepție aproape, după cum s'a constatat și din lozincă: „muncă, cinste și legalitate“, lozincă cu care au fost sprijiniți în venirea la guvern și care, rămânând exclusiv pe hârtie pentru a masca scandaloasele afaceri și nepriceperi averescane, azi nu mai servește în caracterizarea averescanilor, decât, ca o batjocură.

„Partidul Țărănesc“ are mai mult de selecționat, pentru a câștiga simpatia populației române. În afară de o sumedenie de „pân-dește ciolane“, mai are și o sumedenie de mercenari „politici“.

„Partidul Național“, poate este singurul, care are mai puțin de măturat în „Grajdirile lui Augias“. Dar și acesta se va năclăi în noroiul său, dacă nu-și va elimina din rândurile sale puținele elemente netrebnice și nu va continua opera națională solicitată de românii adevărați.

Constituirea Camerelor de Comerț

Alegerea comitetului în Cluj. — Mandatele dlor Romanovici și Jilescu invalidate.

Alegerile camerelor de comerț încheindu-se și aprobându-se de către guvern, pretutindeni s'a procedat la constituirea comitetelor.

În Cluj după cum am presupus în rândul trecut, a fost reales d. Ing. Negruțiu. Vice-președinte a fost ales d. Farkas Mozes și reales d. Sever Pop. Secretar general a fost propus guvernului pentru renumire d. Căciulă, iar secretar d. dr. Kiss, care de asemenea a fost în trecut secretar. În Asociația Camerelor au fost delegați dnii Farkas Mozes și Victor Iliescu, în Camera Agricolă pentru Cluj d. Boer Alexandru, pentru Dej d. Pop Petru, pentru Turda d. Mihail Șomlea, iar pentru Zălau d. Beldean Oliver.

Comisar guvernial al Camerei de

Deschiderea Corpurilor Legiuitoare

Îmbunătățirea situației funcționarilor și militarilor. — Voierea proiectelor referitoare la organizarea cultelor, învățământului, poștelor, telefoanelor și telegrafelor, serviciului sanitar.

Mesajul regal, citit la deschiderea Corpurilor Legiuitoare, a evidențiat pentru această sesiune pentru votare proiectele referitoare la regimul cultelor, învățământului, complectarea legislației economice, reforma impozitelor, organizarea poștelor, telegrafelor și telefoanelor, apoi proiectele referitoare la organizarea serviciului sanitar și cele, cari sunt în legătură cu aplicarea Constituției și cari curg din nevoia de unificare și din noua întocmire administrativă și judecătorească. Între aceste proiecte este și acel al aranjării lefurilor funcționarilor și soldelor militare, promițându-se îmbunătățirea acestora.

Miscări bolșevice în Franța

Bolșevicii în Franța pun la cale mișcări de stradă și vreau să înceteze prin fabrici lucrul pe timp de 24 de ceasuri. Guvernul francez spre a împiedeca planurile bolșevicilor, a luat întinse măsuri militare în Paris.

Succesul intrigilor liberale

— Eșuarea tratativelor național-țărăniste. — Fiecare partid se crede succesori al liberalilor la guvern.

Am anunțat deja, ca o probabilitate, într'un număr, că tratativele național-țărăniste și acum, a treia oară, poate vor eșua, tot în urma intrigilor liberale. Și — se vede, că nu ne-am înșelat.

Întâi, după cum am anunțat, eșuând tratativele, naționaliștii au primit aderența tachiștilor. În al doilea rând au făcut fuziunea cu gruparea de sub șefia dlor Argetoianu și Iorga.

În al treilea rând, acuma, deocam-

dată nu au înregistrat altceva, decât un eșec, pe care atât naționaliștii, cât și țărăniștii, îl maschează, trambitând știrea, că s'au adus hotăriri în privința răsturnării guvernului, deși aceste deja existau încă dinaintea alegerilor pentru camerele agricole.

Naționaliștii, crezând, că ei vin la putere, le-au promis țărăniștilor mână liberă în privința alegerilor și în Ardeal, iar țărăniștii, sperând, că la alegeri vor eși învingători, au acceptat

să-i sprijinească pe naționaliști în năzuința de-a veni la guvern, fiind siguri, că rezultatul alegerilor îi vor urca pe ei, pe țărăniști la putere.

Toate aceste însemnează, că înjghebarea unei coaliții de guvernare național-țărănistă, a eșuat, evident, datorită intrigilor liberale, după cum am prevăzut dela început, fiecare partid crezând despre sine, că urmează la guvern.

Succesori ai liberalilor de altfel se cred chiar și averescanii, a căror venire la guvern, azi toată lumea o crede o iluzie lugubră, exclusiv pentru a se amuza cu astfel de farse.

Cursurile ucenicilor

Schimbări pripite în dauna industriei, comerțului și ucenicilor. — Se reclamă reintroducerea vechiului sistem.

Anul școlar începându-se, ucenicii de asemenea și-au început cursurile. Spre uimire generală însă, programul cursurilor în acest an s'a schimbat și încă chiar în dauna industriei, comerțului și ucenicilor.

Anul trecut cursurile erau stabilite între orele 5—7. Anul acesta însă s'au redus zilele și s'au sporit orele cursurilor, stabilindu-se între orele 3—7.

Prin reducerea zilelor și sporirea orelor, după cum am amintit, nu se contibue decât la regresul industriei, comerțului și ucenicilor, deoarece firmele sunt nevoite să se lipsească de ucenici câte o jumătate de zi, atunci, când aceștia au cursuri. Ucenicii, de asemenea, lipsând câte o jumătate de zi dela firme, pierd ocazia de a-și face praxa necesară în mod destoinic.

Din aceste argumentări se vede clar, cât de în detrimentul comerțului industriei și ucenicilor este schimbarea aceasta.

Lumea este de părerea, că ar fi bine să se reintroducă sistemul din anul trecut, dacă nu se introduce altul mai practic, care să reglementeze cursurile pentru a se ținea în fiecare zi după închiderea firmelor, când ucenicii sunt liberi și să nu aibă în vedere exclusiv conveniența — să nu zicem: lenevia... profesorilor! A.

„O carte didactică monstroasă“

„Cartea Industriașului Român“ a dlui A. Domide

În ziarul „Patria“ dl Prof. Ing. T. Filipescu, ca specialist făcând critica broșurei „Cartea Industriașului Român“ a dlui A. Domide, arată câtă hârtie se pradă de către unii oameni, cari, cu toată că își dau seama, că nici nu știu scrie, necondiționat țin să se evidențieze prin scris, editând o sumedenie de caraghioslăcuri, pe cari le prezintă drept știință.

Dl A. Domide a mai editat de altfel o broșură, în anul 1921, intitulată „Noțiuni de Industrie și Tehnologie“, tot atât de primitivă, ca și „Cartea Industriașului Român“.

Principiul dlui A. Domide se rezumă în fraza caraghioasă, că: „uce-

nicului industrial român nu-i trebuie să învețe la Școala de Ucenici, nici gramatică, nici altceva, numai desemn industrial“.

Di Domide, prin urmare, considerând de prisos cea mai importantă învățatură elementară, după care de altfel se judecă inteligența unui om, în primul rând, își evidențiază exclusiv obiectul dsale, ca cel mai principal. Prin aceasta ne dă o dovadă, că dsa de asemenea nu știe — poate — altceva, după cum se poate constata și din broșurile dsale primitive și cu toate aceste caută pe toate căile să scrie și în special să scrie — fără să știe.

Di Domide, după părerea publicului, mai bine ar face, dacă s'ar interesa de catedra dsale, în loc să acosteze publicul cu fleacurile dsale primitive atât din punct de vedere științific cât și din punct de vedere, în special, stilistic! M.

Premiera Teatrului Național

Săptămâna aceasta s'a reprezentat a treia premieră în stagiunea aceasta „Medicul în Dilemă“ comedie în 5 acte de Bernard Shaw. Cu toate că ne-am așteptat la o comedie cu mult haz, trebuie să mărturisim că conținutul îi este destul de tragic. Moartea pictorului Luis Debedat precum și îndușoșarea soției lui Gennifere, în actul al IV-lea este foarte emoționantă. A ridicat mult în conținutul piesei jocul măestrut al artiștilor. Di Braborescu în rolul pictorului a fost foarte bine, dar în actul al III-lea în unele locuri a vorbit cam repede. Dna Stanca Alexandrescu s'a știut bine acomoda în rolul Geniferei și a fost mult aplaudată de public. S'a mai distins di Dimitriu în rolul lui Ridgeon iar restul ansamblului a fost reușit. În micul său rol de servitoare, Dra Borza a reușit să fie mai bine decât oricând și observăm că și dânsa progresează foarte frumos. A.

Programul Teatrului Național:

Dum. 18 matineu Mica Ciocolatieră.
Marți 20 seara Fetia
Joi 22 „ „
Sâmb. 24 „ „
Dum. 25 „ Doctorul în Dilemă.

Programul Operei Române:

Dum. 18 X. Trubadurul
Luni 19 X. Samson și Dalila
Miercuri 21 X. Traviata
Vineri 23 X. Faust
Dum. 25 X. Cavalleria și Balet (mat)
Luni 26 X. Carmen
Miercuri 28 X. Cavaleria și Pagliacci
Vineri 30 X. Tannhäuser

* Femei! „Cartea Moașelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

Local de prăvălie
mare frumos de mărime 5+15 mtr. să închiriați **imediat**
Informațiuni la Librăria Anca Cluj P. Unirii.

Informațiuni

— **11 ani de domnie.** S'au împlinit 11 ani, de când Regele Ferdinand s'a suit pe scaunul de domnie al țării românești. Venit în fruntea țării în vremuri grele, când împrejurul României se înălțase flacăra de foc și curgeau valuri de sânge, Maiestatea Sa Regele Ferdinand a fost unul dintre pușinii Domnitori, care s'a știut întru toate înălța la cerința vremii, îmbrățișând din toate puterile sale năzuințele mari ale întreg poporului românesc. Țara românească mărită, dela Nistru până la Tisa este rodul muncii sale și de-aceea neamul românesc îi va fi vecinic recunoscător.

— **Grecia în preajma unor noi turburări.** În Grecia a început din nou frământările politice și guvernul se clatină rău. Toată lumea este nemulțumită cu el și e pe cale să izbucnească o nouă revoluție. Ochii tuturor se îndreaptă acum spre generalul Plastiras, pe care însă guvernul îl osândește și a vrut să-l aresteze. El însă a prins de veste și a fugit.

— **Iucă un proces studentesc.** În săptămâna trecută s'a desbătut înaintea tribunalului militar din Cluj procesul alor 30 de studenți, cari au fost învinuiți, că au pus la cale în anul trecut mari desordini în Cluj și că au spart ferestrele bolților jidovești. Tribunalul militar prezidat de colonelul Bulbuc, a aflat nevinovați pe studenți și i-a scos prin urmare de sub urmărire pentru totdeauna.

— **La Sănnicolaul-Mare au avut loc Dumineca trecută sărbări frumoase naționale:** S'a ridicat acolo, în granița țării, un Monument poetului Eminescu care n'a fost numai dulce la graiu și străbătător la inimă prin poeziile lui de iubire, ci încă și mai mare ca suflet românesc! A ridica monumentul lui Eminescu, însămnă a sădi în sufletele acelui ținut schinteia dumnezeiască a iubirii înflăcărate de neam, de care ardea sufletul lui Eminescu. S'a adunat lume multe, ca la 5000 de persoane, din tot jurul. Poetul Goga, care a mers ca sol al Academiei Române, a fost dus în trăsură cu 6 cai albi. Au cântat coruri bănățene alese. Di Teodor Bucurescu, directorul Școlii Medii de acolo, care a fost îndemnatul neodihnit pentru intruparea frumosului plan, a făcut istoricul mișcării. Totul a fost vrednic de laudă.

— **Concertul Dnei Nicolescu-Kulibin** cu concursul trei Titi Fotino, a avut loc Duminecă, 11 Oct. în sala Conservatorului, înregistrând un mare succes.

— **Basul Petre Marcu,** și-a organizat pe Sâmbătă, 17 Octombrie a. c. în Sala Conservatorului, un concert cu program foarte excelent, acompaniat la pian de către dl Al. Boskovics. Succesul renumitului cântăreț s'a asigurat pe deplin, di Marcu, având o voce foarte plăcută, binecunoscută de altfel de către publicul nostru, încă dela Opera Națională.

— **† Simion Pop,** director de închisori, în Cluj a încetat din viață în 14 Octombrie, în vârstă de 62 ani, înmormântarea avându-i loc din locuința proprie, C. Victoriei No. 91, în 16 Oct. la orele 4 p. m. în prezența unui numeros public, defunctul fiind un popular și sărguincios funcționar.

— **Taxele postale** vor fi sporite dela anul nou încolo, căci posta nu dă venit destul pentru trebuințele ce le are. Intre altele se va șterge dreptul de trimitere de scrisori neplătite de către felurite oficii. Să-și plătească fiecare scrisoarea ce trimite.

Asta va aduce mult poștei, căci azi se trimit foarte multe scrisori neplătite de către oficii.

— **Deschiderea Parlamentului.** În 15 Oct. a. c. s'au redeschis Corpurile Legiuoare, în prezența Saveranilor și Familiei Regale, opoziția unută neparticipând la deschidere, în semn de protestare contra regimului liberal.

— **Alcătuirea bugetelor comunale suspendată.** Perceptoratul orașului Cluj a primit o telegramă în sensul căreia guvernul a luat dispoziții să nu se alcătuiască bugetul pe anul 1926.

— **Sfințirea liceului „Aurel Vlaicu“ din Orăștie.** Duminecă în 18 Octombrie va avea loc inaugurarea sărbătorească a noului an școlar și sfințirea edificiului nou în care a intrat Liceul „Aurel Vlaicu“ (fost Liceul „Kun“). După sfințire se desfășoară un program executat de elevii școlii, și vorbiri arătând însemnătatea clipei. Sărbărea va avea loc la orele 11 a. m. după eșirea din biserică.

* **Imprimate Advocațiale** la librăria Anca.

La Librăria Alex. Anca
se primesc abonamente pentru Revista „TEATRU“
pe un stagiu 200 Lei.
Apare bilunar.

Grăbiți la Restaurantul **Esperanto**
Abonament lunar 990.
Cupoane de mâncare. Grădina de vară.

Prepar elevi de liceu din toate studiile în limba română și maghiară. Eventual contra locuință, preferând locuința cu pian. A se adresa la Librăria Anca P. Unirii 32.

De vânzare o mașină de sfredelit. A se adresa la ziar.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal
Alexandru Anca, Cluj
Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, Icoane și cărți bisericești. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII“

întocmită din cărțile rituale a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Această carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii nostri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot aceea ce nobilitează și înfrumșetează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

- Despre rugăciuni. (Învățături). Rugăciuni de dimineață. Rugăciuni la Măneacă.
- Despre S. Liturghie. (Învățături). Rugăciuni la s. Liturghie. Urmarea s. Liturghii. Rugăciuni la Însărat (vecerne). Rugăciuni de seară.
- Despre Taina Pocăinții. (Învățături). Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei șapte ps. penitențiali.
- Despre s. Taină a Cuminecăturii. Învățături despre s. Taină a Cuminecăturii. Meditație despre s. Cuminecătură.
- Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătură, Rugăciuni ocazionale. Cinstitul Paraclis a Pr. V. Maria. Canon de mângăiere către Domnul Nostru Isus Hristos. Troparele și condacele Învierii. Troparele și condacele sărbătorilor. Picesne. Troparele morților. Colinzi și cântece de stea. Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori. Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos.

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

- Legată în hârtie tare carton bucata** Lei 85.—
- Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata** „ 140.—
- Legată în Piele Lux tipărită pe hârtie velină aurită pt. dame** „ 280.—

În interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl. **Alexandru Anca** librar — Cluj. **primiți 5% rabat reducere.**

Preț Curent pentru Ornamente bisericești:
Odăjdii (Vesminte preoțești) constă-tătoare din:
1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecuțe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.
Prapori: în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză chipul după dorință are 3—4 tăieturi cu posomant aurii sau argințiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.
Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ.
La restituirea mustrelor să predați banii